

SCHIFFER ÉS TÁRSAI ÜGYVÉDI IRODA
1027 Budapest Margit krt. 50-52. I em. 12. telefon: 225-73-40, tel/fax: 212-69-96

az Alkotmánybíróság részére
dr. Bitskey Botond főtitkár
Budapest
ügyszám: IV/1391-3/2019.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/ 0 1 3 9 1 - 4 / 2019	
Érkezett: 2019 OKT 29.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 0 db	<i>[Handwritten signature]</i>

Tisztelt Alkotmánybíróság!

A fenti számon kelt és 2019.10.07. napján kézhez vett hiánypótlási felhívásban foglaltaknak ezúton, az eredeti indítvánnyal egységes szerkezetbe foglaltan teszünk eleget. A hiánypótlásban kiegészítésre kerülő részeket kiemelt betűtípussal jelöljük!

*

Aluljegyzett dr. Schiffer András ügyvéd (Schiffer és Társai Ügyvédi Iroda; székhelye: 1027 Budapest, Margit krt. 50-52. [redacted] e. [redacted] [redacted])

panaszos felperes (mint az egyedi ügyben érintett szervezet) képviseletében eljárva az Alaptörvény 24.cikk (2) bek. d, pontja és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság által Pfv.IV.20.966/2018./5. szám alatt hozott felülvizsgálati ítéletével szemben

a l k o t m á n y j o g i p a n a s z t

nyújtok be, amelynek keretében kérem, hogy a tisztelt Alkotmánybíróság állapítsa meg a támadott felülvizsgálati ítélet Alaptörvény-ellenességét, s azt semmisítse meg (egyúttal a másodfokú jogerős ítéletet hatályában tartsa fenn), alábbi indokaim alapján.

A felülvizsgálati ítéletet 2019. július 5. napján postai úton vettem kézhez.

A jelen alkotmányjogi panasszal érintett felülvizsgálati ítélet az Alaptörvény VI. cikk (3) bek.-ben biztosított jogomat sérti és jogorvoslati lehetőségeimet kimerítettem (Abtv.27.§ a,-b.).

Indokolás:

1., Az Alaptörvény VI. cikk (3) bek. kimondja: "Mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez." A második fordulatban biztosított jog az információs szabadság: indítványom e jog sérelmére vonatkozik. A 8/2016. (IV.6.) Abh. az információs szabadság tartalmának kibontásánál, az Alaptörvény 39. cikkre is figyelemmel, a következőket rögzíti:"[42] 5.1. A közérdekű adatok megismeréséhez való jogot az Alkotmánybíróság kezdettől fogva információs szabadságként fogta fel, melyet az Alaptörvény hatályba lépése utáni határozatában is megerősített {lásd: 2/2014. (I. 21.) AB határozat, Indokolás [24]}. „Az információs szabadság alapján a közérdekű adatok (hozzáférés biztosítása, illetve részben közzétételük nyomán) nyilvánosak, azokat bárki megismerheti és terjesztheti” {2/2014. (I. 21.) AB határozat, Indokolás [25]}. „A közérdekű adatokra főszabályként a nyilvánosság-elv vonatkozik. Ennek érvényesüléséhez szükséges, hogy az arra köteles adatkezelő a közérdekű adatok megismerését - proaktív módon, illetve adatigénylés alapján - biztosítsa. Kötelezettek az alapjog céljára figyelemmel általában az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint egyéb közfeladatot ellátó szervek és személyek. Figyelembe véve azonban azt, hogy az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdése szerint a nyilvánosság előtti elszámolásra »a közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet« köteles, az általuk kezelt közérdekű adatokhoz való hozzáférést - különösen erre irányuló igény esetén - a közfeladatot ellátó szerveken kívüli szervezetnek is biztosítani kell.” {21/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás [35]}. [43] Az Alkotmánybíróság a 13/2013. (VI. 17.) AB határozat Indokolása [28]-[34] bekezdésében foglaltak alapján megerősíti a következő, korábbi határozataiban tett elvi jelentőségű megállapításait, miszerint „[l]ényeges szerepe van az információs szabadságnak a véleménynyilvánításhoz való jog biztosítását, valamint azon keresztül az állam demokratikus működésének kialakítását illetően. Ezt ismerte el az Alkotmánybíróság akkor, amikor megállapította, hogy a közérdekű adatok

nyilvánossága és megismerhetősége »gyakran előkérdése és feltétele a szabad véleménynyilvánításhoz való jog gyakorolhatóságának« [34/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 177, 185.]. Leszögezte továbbá: »A közérdekű információkhoz való szabad hozzáférés lehetővé teszi a választott népképviselői testületek, a végrehajtó hatalom, a közigazgatás jogszerűségének és hatékonyságának ellenőrzését, serkenti azok demokratikus működését. A közügyek bonyolultsága miatt a közhatalmi döntéshozatalra, az ügyek intézésre gyakorolt állampolgári ellenőrzés és befolyás csak akkor lehet hatékony, ha az illetékes szervek felfedik a szükséges információkat« [32/1992. (V. 29.) AB határozat, ABH 1992, 182, 183-184.]. Hangsúlyozta, hogy az alanyi jogon biztosított információszabadság joga azért kiemelkedően jelentős, mert »[a] nyílt, áttetsző és ellenőrizhető közhatalmi tevékenység, általában az állami szervek és a végrehajtó hatalom nyilvánosság előtti működése a demokratizmus egyik alapköve, a jogállami államrendezkedés garanciája. A nyilvánosság próbája nélkül az állam polgáraitól elidegenedett gépezetté, működése kiszámíthatatlanná, előreláthatatlanná, kifejezetten veszélyessé válik, mert az állam működésének átláthatatlansága fokozott veszélyt jelent az alkotmányos szabadságjogokra« [34/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 177, 192.].»

{21/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás [31]} Az Alkotmánybíróság rámutatott mindezekén túlmenően arra is, hogy a véleménynyilvánításhoz való jog biztosítása mellett, illetve azon keresztül a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez való alapvető jog végeredményben a Nemzeti hitvallás azon pontja érvényre juttatását is szolgálja, mely szerint „[v]alljuk, hogy népuralom csak ott van, ahol az állam szolgálja polgárait, ügyeiket méltányosan, visszaélés és részrehajlás nélkül intézi”. „Ennél fogva a polgárait szolgáló demokratikus állam működésének egészével, általánosságban a közfeladatok ellátásával kapcsolatos alaptörvényi követelmény tehát az átláthatóság és a közélet tisztasága, valamint a közügyek méltányos, visszaélés és részrehajlás nélküli intézése” {21/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás [33]}. Az információszabadság alkotmányos funkciója tehát az állam demokratikus működésének a garantálása. A közhatalom-gyakorlás nyilvánossága, illetve szélesebb értelemben véve a közügyek átláthatósága kétségkívül előfeltétele más alapjogok (véleménynyilvánítás, közösségi döntéshozatalban való részvétel) gyakorlásának, illetve a hatékony állami működés egyik biztosítékának is tekinthető.”

Az Alaptörvény I. cikk (4) bek. alapján: „A törvény alapján létrehozott jogalanyok számára is biztosítottak azok az alapvető jogok, valamint őket is terhelik azok a kötelezettségek, amelyek természetüknél fogva nem csak az emberre vonatkoznak.”

2., Az Alaptörvény I. cikk (3) bek. értelmében: „Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.” Ebből következően, az alapjogot korlátozó törvényt -alkalmazása során- nem lehet kiterjesztően értelmezni. A 8/2016. (IV.6.) Abh. az indokolás 5.2. pontjában a következőképpen vetíti az Alaptörvény I. cikk (3) bek.-t az információszabadságra: „Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése értelmében alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. Alkotmányellenes tehát a korlátozás, ha nem elkerülhetetlen, vagyis ha kényszerítő ok nélkül történik, továbbá ha a korlátozás súlya a korlátozással elérni kívánt célhoz képest aránytalan {lásd: 32/2015. (XI. 19.) AB határozat, Indokolás [101]}. Az információszabadság korlátozása tehát alkotmányos, ha az megfelel az Alaptörvényben I. cikk (3) bekezdésében írt **tesztnek.**”

Az információszabadságot korlátozó törvények alkalmazásánál, amennyiben a közérdekű adat közpénzügyekre, közvagyonra vonatkozik, a következő alaptörvényi rendelkezésekre is figyelemmel kell lenni. Az Alaptörvény 39. cikk szerint: „(1) A központi költségvetésből csak olyan szervezet részére nyújtható támogatás, vagy teljesíthető szerződés alapján kifizetés, amelynek tulajdonosi szerkezete, felépítése, valamint a támogatás felhasználására irányuló tevékenysége átlátható. (2) A közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni. A közpénzekre és a nemzeti vagyonra vonatkozó adatok közérdekű adatok.” A jelen eljárás tárgyát -nem vitásan- közpénzekre, közvagyonra vonatkozó közérdekű adat

megismerése iránti igény képezi. A 8/2016. (IV.6.) Abh. [17] bekezdésében rögzíti: „Ugyanakkor az Alaptörvény „A közpénzek” című fejezetben [39. cikk (2) bekezdés] a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásra vonatkozóan konkrétan rögzíti a nyilvánosság előtti elszámolás, illetve az átláthatóság és a közélet tisztaságának az elvét. Ennek garanciájaként az Alaptörvény konkrétan kimondja azt is, hogy a közpénzekre és a nemzeti vagyona vonatkozó adatok közérdekű adatok. Egy speciális adatkört tehát - függetlenül az adatkezelő személyétől, attól, hogy adott esetben milyen szervtípusba tartozik, milyen jogi formában működik vagy milyen tevékenységet folytat - maga az Alaptörvény minősít közérdekű adatnak.” A VI. cikk (3) bek. vizsgálatánál így a 39. cikk (1)-(2) bek. rendelkezéseire is figyelemmel kell lenni.

3., A jelen panaszban támadott felülvizsgálati ítélet érvelésének lényege a következő. A felülvizsgálati döntés szerint, a 2013. évi CCXXXVII. tv. (Hpt.) 160-162.§ -ra hivatkozva azért lehet korlátozni a kért közérdekű adatok megismerését, mert a Hpt. szerinti jogkorlátozást a 2011. évi CXII. törvény (Infotv.) 27.§ (2) bek. e, pontja teszi lehetővé. „A közérdekű vagy közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez való jogot - az adatfajták meghatározásával - törvény az Infotv. 27. § (2) bekezdésében felsorolt okok miatt korlátozhatja.” (8/2016. (IV.6.) Abh.[47]). A felülvizsgálati bírósággal annyiban egyezik az álláspontunk, hogy az Infotv-en kívül más, szektorális törvény, kizárólag az Infotv. 27.§ (2) bek.-ben foglaltakban meghatározott körben korlátozhatja az információszabadságot.

Az Infotv. 27.§ (2) bek. e, pontja következőképpen rendelkezik: „A közérdekű és közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez való jogot - az adatfajták meghatározásával - törvény központi pénzügyi vagy devizapolitikai érdekből korlátozhatja.”

Álláspontunk szerint tévesen, alaptörvény-ellenes módon alkalmazta a felülvizsgálati bíróság az Infotv. 27.§ (2) bek. e, pontja alapján az információszabadság korlátozására kiadott normaként a Hpt. 160-162.§-t.

4., A Hpt. hivatkozott szabályozása a banktitok intézményéről rendelkezik. A banktitok definícióját a Hpt. 160.§ adja meg: „(1) Banktitok minden olyan, az egyes ügyfelekről a pénzügyi intézmény rendelkezésére álló tény, információ, megoldás vagy adat, amely ügyfél személyére, adataira, vagyoni helyzetére, üzleti

tevékenységére, gazdálkodására, tulajdonosi, üzleti kapcsolataira, valamint a pénzügyi intézmény által vezetett számlájának egyenlegére, forgalmára, továbbá a pénzügyi intézménnyel kötött szerződéseire vonatkozik.(2) E törvény banktitokra vonatkozó rendelkezései szempontjából a pénzügyi intézmény ügyfelének tekintendő mindenki, aki (amely) a pénzügyi intézménytől pénzügyi szolgáltatást vesz igénybe. A banktitokra vonatkozó szabályokat alkalmazni kell arra a személyre is, aki szolgáltatás igénybevétele céljából lép kapcsolatba a pénzügyi intézménnyel, de a szolgáltatást nem veszi igénybe.(3) A banktitokra vonatkozó rendelkezéseket a közvetítő ügyfelének (1) bekezdésben meghatározott adataira is megfelelően alkalmazni kell.”

A hivatkozott Infotv. 27.§ (2) bek. e, pontjának egyik tényállási eleme a „devizapolitika”. Tekintettel arra, hogy a devizapolitika olyan, a nemzetközi pénzkifizetésekkel kapcsolatos politika, amely a központi költségvetés fizetési mérlegének kiegyensúlyozásának, illetve az egyensúly fenntartásának feltételeit és eszközrendszerét alkotja, így nemcsak a hivatkozott törvényi rendelkezésekkel, de a Hpt. céljával, tárgyi hatályával sem hozható összefüggésbe. A másik tényállási elem a „központi pénzügyi érdek”. A Hpt. 160.§ ugyanakkor a banktitok intézményével egyértelműen a banki ügyfelek magánérdekét (magántitkát, üzleti titkát) és nem központi pénzügyi érdeket véd.

Fentieket összegezve megállapítható, a Hpt. 160-162.§ nem az Infotv. 27.§ (2) bek. e, pontja felhatalmazása alapján, az információszabadság korlátozására kiadott norma.

Ez azonban nem azt jelenti, hogy banktitokra figyelemmel egyáltalán nem lehet korlátozni az információszabadságot. Álláspontunk szerint, ebből annyi következik, hogy a banktitok nem az Infotv. 27.§ (2) bek. e, pontján alapuló feltétlen korlátja az információszabadságnak, hanem az Infotv. 27.§ (3) bek. szerinti üzleti titokként, az ott megfogalmazott teszt („A nyilvánosságra hozatal azonban nem eredményezheti az olyan adatokhoz - így különösen a védett ismerethez - való hozzáférést, amelyek megismerése az üzleti tevékenység végzése szempontjából aránytalan sérelmet okozna, feltéve hogy ez nem akadályozza meg a közérdekből nyilvános adat megismerésének lehetőségét.”) alapján jelenthet korlátot. Az ügyben eljáró felülvizsgálati bíróság azonban nem az Infotv. 27.§ (3) bek. szerinti relatív korlátot, hanem a (2) bek. e, pontja

szerinti abszolút korlátot alkalmazta. Anélkül azonban, hogy erre törvényes alapja nyílt volna.

5., A felülvizsgálati bíróság tehát - az Alaptörvény I. cikk (3) bek.-re és 39. cikkre is figyelemmel - megsértette az Alaptörvény VI. cikk (3) bek.-ben biztosított alapvető jogomat azzal, hogy a Hpt. 160-162.§-t olyan, az információszabadság korlátozására alapot adó rendelkezésnek minősítette, melynek kibocsátásra az Infotv. 27.§ (2) bek. e, pontja adott volna felhatalmazást.

Ha a korlátozással érintett adatok köre széles és differenciálatlan, a jogkorlátozás nem felel meg az alapjogvédelmi-tesztnek, így Alaptörvény-ellenes (8/2016. (IV.6.) Abh. [51]).

Tekintettel arra, hogy az Infotv. 27.§ (2) bek. e, pontjában szereplő devizapolitikai és központi pénzügyi érdek egyike sem hozható összefüggésbe a Hpt.160.§ céljával és hatályával, a felülvizsgálati bíróság olyan kiterjesztő értelmezést alkalmazott, amely súlyosan sérti az információszabadságra vonatkozó alaptörvényi rendelkezéseket.

Az Infotv. 27.§ (2) bek. e, pontjának indokolatlanul kiterjesztő értelmező értelmezése, mint az információszabadság feltétlen korlátja (miközben a konkrét esetben az Infotv. 27.§ (3) bek.-ben szereplő relatív korlát, mint arányosabb eszköz egyértelműen rendelkezésre állt), az Alaptörvény I. cikk. (3) bek.-re és a 39. cikk (1)-(2) bek.-re figyelemmel, sérti az Alaptörvény VI. cikk. (3) bek. második fordulatában biztosított jogomat.

Budapest, 2019.10.21.

Tisztelettel:

SCHIFFER ÉS TÁRSAI
1027 Budapest
tel.: 212-69-91
252.

dr.Schiffer András, ügyvéd

